

Revocatio privilegii cum de illis meliorandis, & retinendis usque ad eorum perfectionem.

reintegrari contigerit, nihilominus infames remaneant, illisque honorum, & dignitatum portæ perpetuo claudantur.

§.4. Et quoniam intelleximus aliquos etiam Cardinales, Civitates, Terra, Oppida, Castra, Arces, & Loca ad vitam, seu tertiam, vel aliam generationem, aut alias a dicta Sede, etiam ex causa onerosa, obtinere, habere, & possidere, cum facultate faciendi in illis melioramenta, ita quod ab eis amoveri non possint, nisi restituti sibi prius pecuniis in melioramenta huiusmodi expositis, omnes, & singulas facultates faciendi melioramenta præfata quibusvis personis etiam Cardinalibus, per eosdem Prædecessores nostros, aut alios ad id facultatem habentes quomodolibet concessas harum serie revocamus, & annullamus, & nemini deinceps suffragari posse, neque debere, ac cuicumque facultatem faciendi melioramenta huiusmodi habenti, illa, etiam pro munitione, & tuitione, nisi ex causa necessaræ conservationis locorum eorumdem facta fuerint, post publicationem præsentium facere omnino interdicimus, ac prohibemus, & si secus a quoquam factum, attentatumve fuerit, melioramenta quæcumque per eos contra tenorem præsentium facta locis ipsis cedere, & Cameram ad illorum satisfactionem minime teneri, & obligatam esse volumus, & declaramus.

Clausula præservativa.

§.5. Decernentes præsentibus literis, sub quibusvis revocationibus, cassationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis pro tempore quomodolibet factis minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, & de novo concessas esse, & censeri debere.

Decretum irritans.

§.6. Irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Civitatum, & Locorum prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Observantia laus.

§.8. Sic igitur devotionis, & fidei constantia Civitatum, & Locorum præfatorum erga Nos, & Successores nostros, & eandem Romanam Ecclesiam perseveret, ut merito integritatis virtus majora beneficia ab eadem Sede consequi mereatur.

Juramentum a Cardinalibus præstandum pro observantia huius Constitutionis.

§.9. Volumus autem quod sicut omnes, & singuli Cardinales præsentibus Constitutionibus huiusmodi, quantum in eis erit, observare, illique non contravenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, aut absolutionem a juramento præfato non petere, nec oblatam, aut concessam acceptare, in Consistorio nostro secreto promiserunt, & iurarunt, idem per absentes Cardinales a Consistorio, in habitatione eorum, & a Rom. Cur. ut quodcumque ad eandem Curiam se contulerint, ac per futuros

Et etiam a Pontifice electo.

pro tempore Cardinales in assumptione pilei promitti, & jurari debeat, ac promissionem, & juramentum huiusmodi in forma juramenti, per eosdem Cardinales præfati soliti adjungi, & inferri debere; ac contrafacientes poenam perjurii, & perpetua infamie juris & facti, eo ipso incurrere decernimus. Præterea quod ipsi Cardinales, occurrente Apostolicæ Sedis vacatione, in Conclavi quando de observandis literis Julii Papæ II. Prædecessoris nostri super electione Romani Pontificis, & aliis Constitutionibus juramentum præstare solent, etiam de inviolabiliter observanda præfata Constitutione nostra, per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & post modum idem ad Summi Pontificatus fastigium assumptus post ejus assumptionem hoc ipsum promittere, ac jurare, & deinde post coronationem suam, promissionem, & juramentum huiusmodi per literas suas speciales harum confirmatorias reiterare debeat. Quod si illud a Pontifice (quod credendum non est) recusabitur, aut differetur, tunc dicti Cardinales in primo Consistorio secreto, & præcipue eorum Decanus, & capita Ordinum apud eum omni cum instantia, & instantissime, pro præsentium observatione petere, & rogare, ac obtestari non cessent, idque ut omnino efficiat, diligentissime curare studeant, statuimus, & ordinamus.

§.10. Quodque præsentibus literis in libellum redigantur, & post prædictas Julii literas, quæ in dicto Conclavi legi solent, inter alias Constitutiones nostras adjungantur, & etiam in quintero Cancellariæ Apostolicæ cum aliis extravagantibus nostris describantur, ac ad valvas Basilicæ Beati Petri Principis Apostolorum, & in Cancellaria nostra Apostolica, ac acie Campi Floræ publicentur. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quæque loca deferri, decernimus, etiam & declaramus, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, & sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides ubique, in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensa.

Forma publicandi hanc Constitutionem

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, revocationis, decreti, statuti, & interdicti, prohibitionis, ordinationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Sanctio penalis.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo, sexagesimo septimo, quarto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno II.

D. P. An. II. die 29. Martii.

✱ Ego Pius Catholica Ecclesiæ Episcopus.

Papæ subscript.

✱ Ego F. Card. Pisanus Episcopus Orien.
✱ Ego Jo. Card. Moronus Episcopus Portuensis.

Cardinalium subscriptiones

✱ Ego

- ✱ Ego Christophorus Card. Madrucius Episc. Pra.
- ✱ Ego A. Card. Farnesius Episc. Tuscul. Vicecanc.
- ✱ Ego Jo. Mi. Card. Saracenus.
- ✱ Ego Ful. Card. Perus.
- ✱ Ego Jo. Card. Politianus.
- ✱ Ego Jo. B. Cicada Card. S. Clementis.
- ✱ Ego B. Card. Tranen.
- ✱ Ego Scipio Card. Pisarum.
- ✱ Ego Jo. Card. Capijuccus.
- ✱ Ego Clemens Card. Araceli.
- ✱ Ego Jo. Card. Sabellus.
- ✱ Ego Jo. Antonius Card. S. Gregorii.
- ✱ Ego Aloysius Card. Cornelius.
- ✱ Ego Ber. Card. Salviatus.
- ✱ Ego Phi. Card. a Burdesia.
- ✱ Ego Lud. Card. Simoneta.
- ✱ Ego Ant. Card. Granuelanus.
- ✱ Ego F. Card. Paciecco.
- ✱ Ego Marcus Antonius Card. Amulius.
- ✱ Ego Hieronymus Card. de Corrigha.
- ✱ Ego Jo. Franc. Card. de Gambara.
- ✱ Ego N. Card. de Sermoneta.
- ✱ Ego Hipp. Card. Ferrarieu.
- ✱ Ego Iunius Avalos Card. Arag.
- ✱ Ego Marcus Antonius Card. Columna.
- ✱ Ego Jo. Franciscus Card. Commendonus.
- ✱ Ego Marcus Antonius Card. Bobba.
- ✱ Ego Hugo Boncompagnus Card. S. Sixti.
- ✱ Ego Alexander Card. Sfortia.
- ✱ Ego Alexander Card. Cribellus.
- ✱ Ego Franciscus Abundius Card. Castilion.
- ✱ Ego Benedictus Card. Lomellinus.
- ✱ Ego Gulielmus Card. Siretus.
- ✱ Ego F. M. Card. Alexandrinus.
- ✱ Ego Hieronymus Card. Simoncellus.
- ✱ Ego Vitellius Card. Vitellius S. R. E. Ca.
- ✱ Ego Franciscus Card. Alciatus.

Publicatio.

Anno a Nativitate Domini Nostri Jesu Christi 1567. Indiil. 10. die vero 23. Mensis Maii, Pontificatus Sanctiss. in Christo patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papæ V. anno ejus 2. retrospectæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, per Nos Jo. Andream Rogerium, & Nicolaum de Mattheis Sanctiss. D. N. Papæ Cursores.
Antonius Clerici Mag. Curf.

LIV.

Quod festum S. Thomæ de Aquino, uti festum de præcepto S. R. E. in Regno Neapolis, alibi vero uti festum quatuor Catholicæ Ecclesiæ Doctorum de cetero celebraretur.

Hunc Sanctum canonizavit, & ejus festum instituit Jo. XXII. ut in ejus Const. XXXIV. Redemptionem Tom. III. Par. II. fol. 186.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Mirabilis Deus in Sanctis suis, qui se daturum illos in laudem, & gloriam,

& honorem, propheta ore promisit: ut quos sicut Sol in conspectu suo fulgentes, ob merita sanctitatis coronat de caelo, admirabiliter etiam honeraret in saculo, & in eo quod illis tribui jubet laudis, & venerationis officio, debitum quoque Majestati suæ honorem, & gloriam agnosceret. Quorum non modo vitam, sed mortem, sepulchra, monumenta, reliquias, & imagines, ad Catholicæ fidei confirmationem, & ad confusionem hæreticæ pravitatis, ut felicius etiam, quam in præfata vita, doceret vivere mortuos, qui in Domino moriuntur, sapissime dignatus est decorare, & illustrare miraculis.

Joann. XXII. canonizavit S. Thomam.

§.1. Ex quo sanctorum laudabili numero, qui catholicam veritatem, corde, opere, & ore roborarunt, Angelici Doctoris S. Thomæ de Aquino Ordinis Fratrum Predicatorum in Coelum assumptio, multis ante annis, Orbi terrarum, & divinis, & propriis est comprobata testimoniis. Nam & miraculorum signis, quibus servi sui Thomæ perpetua veræ pietatis opera nobilitare voluit inexhausta Dei benignitas, & certissima Christianæ regula doctrinæ, qua S. Doctor. Apostolicam Ecclesiam infinitis confutatis hæresibus illustravit, adductus, fel. record. Joannes XXII. Prædecessor noster, illo in Sanctorum numero relato, ejus diem festum Nonis Martii, quo die nunc etiam colitur, anniversario honore celebrare jussit.

Hic modo Pontifex ex causis hic expressis.

§.2. Sed quoniam Omnipotentis Dei providentia factum est, ut Angelici Doctoris, vi & veritate doctrinæ, ex eo tempore, quo caelestibus Civibus adscriptus fuit, multæ, quæ deinceps exorta sunt hæreses confusæ, & convictæ dissiparentur, quod, & antea sæpe, & liquido nuper in sacris Tridentini Concilii decretis apparuit: ejusdem memoriam, cujus meritis Orbis terrarum a pestiferis quotidie erroribus liberatur, majore etiam quam antea grati, & pii animi affectu colendam statuimus. Quod officium nostrum præter beneficia ex illius salutaris disciplina in diem magis profecta in sacrosanctæ Ecclesiæ filios, ad quorum pastorem, paternamque curam, Dei Benignitati humilitatem nostram placuit evocare, postulat etiam aliqua ex parte ejusdem Ordinis Predicatorum communio, & societas, unde licet imparibus meritis Nos etiam, tamquam ex fonte profluximus.

Ejus festum celebrari jubet.

§.3. Itaque primum ut in Civitate, & Regno Neapolitano, quod in eam Provinciam, quæ ad salutarem omnium gentium institutionem, ex nobilissima familia Aquinate, clarissimum hoc edidit Ecclesiæ Dei lumen, tantum inde laudis, decorisque divina bonitas redundare voluerit, de venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, atque unanimi assensu, ipsa die Nonarum Martii, qua præstantissimus Doctor migravit in Coelum, posthac semper universi utriusque sexus ab omnibus vetitis, ac servilibus operibus, laboribusque abstinentes, festum Divi Thomæ solemniter sub duplici majori officio sicut ceteras ejus generis solemnes festivitates,

Indulgentia eius altaria... visitantibus.

Festum quo celebrantibus concedit.

Exemplis Bullae credi iubet

Sanctio penalis. D. P. An. II. 21. Aprilis.

Exordium.

Revocatio indultorum S. R. E. Cardinalium circa beneficiorum collationem.

tes, quae de ipsius Ecclesiae precepto servantur; in aliis autem Orbis terrae partibus, quemadmodum Sanctorum quatuor Ecclesiae Doctorum festivitates pie mem. Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris nostri precepto celebrantur, sic eundem festum diem S. Thomae in perpetuum posthac omnes item utriusque sexus Christiani celebrent, & venerentur, & Apostolica auctoritate statuimus, ac sancimus.

§.4. Ut vero etiam memoriae S. Doctoris majori studio, ac pietate cultus, & debita veneratio adhibeatur, de Omnipotentis Dei, ac beatorum Apostolorum Petri, & Pauli auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus Christianis vere poenitentibus, & confessis, qui in ipso S. Thomae festivitate die, facellum, vel altare in Ecclesia S. Dominici Neapolitan. situm, in quo scriptoris Angelici doctrina, Salvatoris Crucifixi ore (sicuti pia testatur historia) mirabiliter probata fuit, a primis ejus diei vespere, usque ad occasum Solis devote visitaverint, septem annos, & totidem quadragenas.

§.5. In ceteris autem Orbis terrae partibus, iis qui eundem festum diem, ut praefertur, solemniter celebraverint, & ad Ecclesiam, quae apud eos fuerit, vel facellum, aut altare sub ejusdem S. Thomae invocatione, pie ac devote accesserint, quoties id fecerint, toties centum dies de injuncta ipsis poenitentia per praesentes literas in perpetuum valituras, quas sub aliis cujuscumque generis indulgentiarum concessionibus, & illarum revocationibus nullo modo comprehendere volumus, misericorditer in Domino relaxamus.

§.6. Et quia difficile esset, has ipsas literas ad singula Orbis terrarum loca pervenire, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, ut earum exemplis &c.

§.7. Nulli ergo &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, tertio Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno II.

LV.

Moderatio indultorum S.R.E. Cardinalium, super collatione beneficiorum.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Pius divina providentia Papa V. Ex tam multis S.R.E. Cardinalium super beneficiorum Ecclesiasticorum dispositione indultis, & multiplicatione aliarum super aliis facultatum, quae quotidie literis distorum indultorum diffuse inferuntur, sapennumero impeditus, quo minus solitam antehac Sedi hujus benignitatem erga pauperes, & benemeritos liberaliter exercere possit.

§.1. Idcirco rationem capere volens, ut tanta dehinc ejuscemodi indultorum, & facultatum largitione praecisa, dictis personis commodius beneficiendi via sibi libera re-

cludatur, omnia, & quaecumque indulta, concessionem, facultates, & alia privilegia, conferendi quaecumque beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, saecularia, & quorumvis Ordinum regularia qualitercumque qualificata, ad collationem, provisionem, praesentationem, electionem, & quamcumque aliam dispositionem distorum Cardinalium, ratione Parochialium, Metropolitan., & aliarum Cathedralium, Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, Prioratuum, dignitatum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quae quomodolibet obtinent, & in posterum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, provisio, & quavis alia dispositio, illis ex causa facta per eos cessionis, regimini, & administrationis, seu commenda, aut resignationis, Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum, hujusmodi, Apostolica auctoritate reservata existit, vel in posterum reservabitur, necnon quorumcumque inferiorum collatorum, & collatricum, de jure, privilegio, consuetudine, ac alias quomodolibet pertinentia, & etiam illa commendandi, ac alias de eis disponendi, omnibus, & singulis Cardinalibus praedictis etiam de distorum inferiorum collatorum consensu, per quoscumque Rom. Pon., ac Sanctitatem suam, & dictam Sedem, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deq. Apostolica potestate plenitudine, & etiam ex pactis inter dictos Pontifices, & Cardinales diversis temporibus factis, firmatis, & juratis, ac quibusvis onerosis, & aliis causis concessa, & etiam iteratis vicibus innovata atq. extensa, quibuscumque concepta formulis, ac etiam restitutivis, mentis attestativis, praeservativis, derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon vim contractus inducentibus, & aliis decretis suffulta, quorum omnium tenores Sanctitas sua haberi voluit pro expressis, specialiter, & expresse revocavit, literasque Apostolicas desuper confectas, & quoad ea, in quibus illa nondum erant sortita effectum & inde secuta quaecumque cassavit, & annullavit, viresque, & effectum de cetero non habere decrevit.

Declaratio & limitatio circa futuram illarum concessionem.

§.2. Praeterea voluit, & ordinavit, quod omnes deinceps literae Apostolicae facultatum, & indultorum hujusmodi pro singulis Cardinalibus praedictis, praesentibus, & futuris ad unam tantum cathedralem, vel majorem Ecclesiam, seu illius loco, unum, vel duo, Monasteriorum, seu Monasteria, aut unum aliud, vel duo alia beneficia, seu beneficia in dictis literis exprimentam, seu exprimentum, vel exprimenta, quam, seu quod, vel quae ipsi Cardinales ultra illas sex Episcopales, ac Presbyterales, & Diaconales Cardinalium Ecclesias, tunc temporis obtinebunt, seu ejus, vel quorum collatio eis reservata fuerit, ut praefertur, ac etiam sublata omnino altera, hujusmodi indultorum parte super consensum ipsorum Cardinalium requirendo in provisione beneficiorum apud Sedem praedictam pro tempore

LVI.

Monasteria quorum fructus reperiuntur taxati in libris R. C. A. & quaecumque beneficia piis locis unita de cetero non vacantia, & alia jura eidem Rev. Cam. solverentur. Et Capitula, Congregationes, & alia pia loca indicare debent beneficia quae possident, & titulum possessionis, & annuos redditus.

PIUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Apostolicae Sedis poscit auctoritas, ut quae provide per Roman. Pont. statuta fuerunt, debite executioni demandentur.

§.1. Cum autem, sicut accepimus, ut annatarum, communium, & aliorum jurium semel tantum, vel de xv. in xv. annos, ob perpetuas beneficiorum Ecclesiasticorum unionem persolvendorum, quae alias fel. rec. Julius Tertius, & Paulus Quartus Rom. Po. Praedecessores nostri per eorum literas in forma Motu proprio desuper editas, ex praeterito dumtaxat Cam. Apost. applicaverunt, eo celerius, quo poterit, exactio, & executio fiat, plurimum interfit, & necessarium existat, ut tam Julii Tertii, & Pauli Quartii Praedecessorum literas praedictas, quam alias quascumque Constitutiones, statuta, decreta, & declarationes per recol. mem. Pium Secundum, Paulum etiam Secundum, Innocentium Octavum, Julium similiter Secundum, ac Julium, & Paulum praefatos, aliosque diversos R. P. Praedecessores nostros contra pro tempore in Camera Apostolica, aut alias ratione annatarum, communium, & aliorum jurium praedictorum semel tantum, aut de xv. in xv. annos solven. obligatos, aut alios quoscumque beneficia Ecclesiastica, absque eo quod annatas, communia, & quinquennia praedicta solvissent, pro tempore possidentes, editas, & factas per Nos innoventur, approbentur, & confirmentur.

§.2. Nos igitur singularum literarum, & cujuslibet Motu proprio a praedictis Romanis Pont. Praedecessoribus nostris, ut praefertur, quam etiam forsitan a Nobis hactenus emanati veriores tenores, ac si de verbo ad verbum hic inserti essent pro plene sufficienter expressis, & insertis haberi volentes, illas, & illos, necnon omnia, & quaecumque per quoscumque Judices, executores, & Commissarios in illis deputatos, & ab eis subdelegatos, ac alios ministros in praemissis, & circa ea, quomodolibet gesta, & executi reperiuntur, ac inde secuta quaecumque, ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, approbamus, & confirmamus, ac rata, & grata habemus, necnon illis perpetuae, & irrefragabilis firmitatis robur adicimus, illaque inconvulsae observari debere decernimus, & declaramus omnemque, & singulos, tam juris quam facti, & solemnitate forsitan omittarum, & alios quoscumque defectus, siqui forsitan inter-

A a a ve

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Papa subser. Publ. P. An. II die 30. Apr.

pore vacantium, alias sub dictis indultis comprehendendum, de quibus omnibus Sanctitas sua posthac libere disponere intendit, & etiam circa facultates commendandi monasteria, aliaque beneficia Ecclesiastica, saecularia, & regularia, necnon disponendi de Monasteriis, etiam cura, & Conventu carentibus, & dignitatibus Conventualibus, & in Metropolitan. aliisque Cathedralibus post Pontificales majoribus, & in Collegiatis Ecclesiis principalibus. Ac etiam disponendi de beneficiis Referendariorum, causarum Palatii Apostolici Auditorum, Prototonariorum, & aliorum officialium distae Sedis, necnon familiarium, ceterorumque omnium, qui Constitutionibus declaratoris fel. rec. Pauli Papae III. ad perpetuum rei memoriam editis continentur. Denique cum moderatione facultatum disponendi de beneficiis familiarium ipsorum Cardinalium ac concessionum eis per regulas Canc. Apost. factarum, de consensu per ipsos in provisionibus Apost. praestando, ad eos solos familiares continuos commensales eorumdem, qui vera, & actuali familiaritate, continua commensalitate hujusmodi durante extra Rom. Curiam, vel Cardinalibus ipsis in dicta Curia existentibus, apud dictam Sedem decesserint, & ad ea sola beneficia, quae ipsi familiares continui commensales viventes, ad collationem distorum Cardinalium pertinentia obtinebant, seu quae ex collatione sibi ab eisdem Cardinalibus facta affectu fuerant expediantur. Aliter vero, etiam Motu, scientia, & potestate similibus, ac etiam cum praesentium speciali, & expressa derogatione expedita, nullius sint prorsus roboris, vel momenti. Et nihilominus hujusmodi Constitutiones, & regulas super beneficiis familiarium Card. editas etiam, quoad Cardinales indulta hujusmodi non habentes, ad familiares, & beneficia praedicta dumtaxat restrinxit, & moderatus fuit.

§.3. Decernens sic in iis, ceterisque omnibus praemissis per quoscumque, &c. etiam causarum disti Palatii Auditores; ac etiam ipsos Cardinales, sublata &c. necnon irritum, & inane quicquid fecerit per quoscumque, etiam praetextu indultorum, facultatum, & concessionum hujusmodi, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Statuto, Ordinatione, Decreto, declaratione Sanctitatis in crastinum ejus assumptionis ad summi Apostolatus apicem editis, quod Cardinales in Constitutionibus & regulis per eam post Priorum suorum Constitutionum, & regularum editionem, & publicationem in posterum faciendis, non includantur, nisi illa eorumdem Cardinalium favorem concernant, vel ipsa edenda Constitutiones de illorum, seu majoris partis eorum consilio edita fuerint, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Placet publicetur, & describatur. M. Lecta, & publicata fuit supra scripta regula Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incar. Dom. 1567. die vero Mercurii ultima mensis Aprilis, Pont. praefati SS. D. N. Papae Anno II. A. Lomellinus Censor. Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

Exordium.

Causa Constitutionis.

Confirmatio Pontifici &c. Praedecessoribus, & defectus supplet.

Et ex causis hic expressis.

Declarat etiam quod Monasteria quorum fructus in libris Cam. Apost. taxati reperiuntur, & quaecumque beneficia perpetuo unita de cetero non vacent, quin denotia, & alia jura solvere tenentur.

Ita habentes dicta beneficia unita debent se obli-

venierint in eisdem, & qui necessario exprimi deberent, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus supplemus, illaque, & illa, quatenus opus sit, innovamus.

§.3. Et insuper quoniam sicut etiam Nobis innotuit, a nonnullis nimium scrupulosis, & plusquam oporteat sapere contententibus hæsatur, An Monasteria, quorum fructus, &c. in libris Camera Apostolica taxati reperiuntur, necnon Prioratus quorumvis Ordinum regularia, & regulares, ceteraque beneficia Ecclesiastica quocumque titulo nuncupata, quorum fructus, redditus, & proventus in distributiones quotidianas, convertuntur, sub literis Pauli Secundi, & aliorum Prædecessorum, hujusmodi comprehendantur.

§.4. Nos considerantes, quod annatarum, communium, & aliorum jurium prædictorum exactio, in recognitionem universalis domini introducta, est antiquissima, quindenniorumque usus, & solutio ideo adinventi sunt, ne Camera prædicta, ex Monasteriorum, Prioratum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum unionibus, quæ amplius vacare non sperabantur, detrimentum aliquod pateretur. Volentes Camera nostræ Apostolicæ, ac venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, necnon dilecti filiorum Romanæ Curie officialium participantium, jura præservare, illorumque indemnitati consulere, ad omne dubium, omneque disputandi, & excipiendi occasionem tollendum, Motu simili &c. omnia, & singula Monasteria, tam secularia, quam quorumvis Ordinum regularia, dummodo in libris ejusmodi Camera taxata reperiuntur, reliqua vero Monasteria, prioratus, præposituras, præpositatus, tam seculares, quam quorumvis Ordinum regulares, necnon dignitates, personatus, administrationes, officia, & alia quaecumque beneficia Ecclesiastica, etiam si manualia, & de jure patronatus existant, quorum, fructus, &c. summam viginti quatuor ducatorum auri de Camera se. co. est. valorem annuum excedunt a quocumque tempore citra, etiam ante fel. rec. Martinum Papam Quintum similiter Prædecessorem nostrum, & per Nos, & Successores nostros quibuscumq. Cathedralibus, etiam Metropolitanis, seu Collegiatis Ecclesiis, aut capitularibus mensis, etiam pro quotidianis distributionibus, aut alias usibus, necnon Collegiis, Universitatibus, Congregationibus, quorumvis Ordinum, Monasteriis, Domibus, Hospitalibus, fabricis, ac utriusque sexus personarum, piis locis quantumvis privilegiatis, & exemptis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, Apostolica auctoritate unita, seu alias quomodolibet, & quovis titulo obtenta, & possessa, sub literis Pauli Secundi, & aliorum Prædecessorum hujusmodi comprehendendi, & includi.

§.5. Et propterea omnia, & singula Cathedralium, etiam Metropolitanarum, Ecclesiarumque Collegiarum Capitula, Congregationes, Universitates, Collegia, Hospitalia, & pia loca, & quivis alii in quorum favorem, uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones hujusmodi factæ reperiuntur, quantumcumque, ut præfertur, exemptæ, & privilegiatæ existant, etiam si se superinde in Cam. Ap. non obligaverint, dummodo Monasteria, & benefici. ipsa possideant, ad solutionem communium, annatarum, & aliorum jurium, prædictorum eidem Camera pro tempore præterito (salvis collegii, & officialium juribus quoad futura remanentibus) ratione unionum, annexionum, incorporationum, applicationum, & submissionum prædictorum singulis xv. annis a die, qua illa sum fortita fuerunt effectum, & alias juxta tenorem literarum in forma Motus proprii, a Julio Tertio Prædecessore prædicto super applicatione quindenniorum prædictorum eidem Camera facta desuper emanatarum faciendam teneri, & obligatos esse, & ad id per sententias, censuras, & penas in singulis Pauli Secundi, & aliorum Prædecessorum hujusmodi literis contenta, cogi, & compelli posse.

§.6. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis Apostolica auctoritate fungent., etiam Palatii nostri Apostolici causarum Auditores, necnon S. R. E. Cardinales, ac venerabilem Fratrem nostrum Hieronymum Episcopum Materatensem, præfate Camera Clericum, cui omnes, & singulas causas occasione præmissorum pendentes commissimus in quavis instantia, subblata eis, & eorum cuilibet alite-judicandi facultate, judicari, & definiti debere, irritumque &c. decernimus, & declaramus.

§.7. Mandantes eidem Hieronymo Episcopo, ut omnes, & singulas causas coram eo inter dilectum filium ejusdem Camera Collectorem, ex una, & quacumque Congregationes, Capitula, Collegia, & quavis alias personas, ex altera partibus, super solutionem annatarum, communium, & aliorum jurium quindenniorum eorumdem vel eorum occasione, nunc, & pro tempore pendentes, juxta præsentium tenorem terminet, & decida. Et pro faciliiori indagatione unionum prædictarum, omnia, & singula Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & Collegiarum Ecclesiarum Capitula, Collegia, necnon tam virorum, quam mulierum seculares, & quorumvis Ordinum regulares, Congregationes, seu Collegia, & pia loca, eorumdemque Prælatos, & Procuratores, ad indicandum, & profectendum medio juramento, omnia, & singula Monasteria, Prioratus, Præposituras, Præpositatus, Parochiales Ecclesias, & alia quaecumque beneficia Ecclesiastica, quæ ipsa Capitula, Congregationes, & alia pia loca prædicta possideant, & quo titulo illa possideant, illorumq. annuos valores, sub privationis, & aliis in literis in forma Motus proprii Pauli Quarti Prædecessoris, hujusmodi contentis sententiis, censuris, & pœ-

Congregationes, Universitates, Collegia, Hospitalia, & pia loca, & quivis alii in quorum favorem, uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones hujusmodi factæ reperiuntur, quantumcumque, ut præfertur, exemptæ, & privilegiatæ existant, etiam si se superinde in Cam. Ap. non obligaverint, dummodo Monasteria, & benefici. ipsa possideant, ad solutionem communium, annatarum, & aliorum jurium, prædictorum eidem Camera pro tempore præterito (salvis collegii, & officialium juribus quoad futura remanentibus) ratione unionum, annexionum, incorporationum, applicationum, & submissionum prædictorum singulis xv. annis a die, qua illa sum fortita fuerunt effectum, & alias juxta tenorem literarum in forma Motus proprii, a Julio Tertio Prædecessore prædicto super applicatione quindenniorum prædictorum eidem Camera facta desuper emanatarum faciendam teneri, & obligatos esse, & ad id per sententias, censuras, & penas in singulis Pauli Secundi, & aliorum Prædecessorum hujusmodi literis contenta, cogi, & compelli posse.

§.8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, exemptionibus, indultis, & literis Apostolicis Congregation. Capitulis, & aliis piis locis prædictis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & aliis decretis, etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet concessis, ac iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma servanda esset, tenores, &c. pro expressis habenda vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ Prædecessores prædicti in singulis eorum literis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.9. Volentes præsentis Motus proprii solam signaturam sufficere, & ubique in judicio, & extra, regula contraria non obstante, fidem facere.

§.10. Et nihilominus illius transumpto manu publici Notarii Camera Apostolicæ subscripto ubique locorum tam in judicio, quam extra fidem adhiberi, ac si præfentes exhibitæ forent, & ostensæ.

Placet Motu proprio. M.

PIUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

§.1. CUM sicut Nobis innotuit, tam super subsidii Triennalis, quateni Carnis, & spoliarum, ac confiscationum, & aliorum Camera Apostolicæ jurium, necnon etiam Gabellarum, vestigialium, dationum, & aliorum ab eadem Camera, & Sancta Sede Apostolica, seu illarum intuitu, pro tempore impositorum onerum exactio-

Clausula subblata.

Executoriis deputatio.

Derogatio contrariarum

Sola signaturam sufficit.

Transumptum fides.

Pape subser.

Ex edit. Typ. Bladi.

Multi Commissarii ad exigendum jura Camera Apostolicæ deputari reperiuntur.

& pœnis in Romana Curia, & extra cam. moneat, & requirat.

§.8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, exemptionibus, indultis, & literis Apostolicis Congregation. Capitulis, & aliis piis locis prædictis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & aliis decretis, etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet concessis, ac iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma servanda esset, tenores, &c. pro expressis habenda vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ Prædecessores prædicti in singulis eorum literis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.9. Volentes præsentis Motus proprii solam signaturam sufficere, & ubique in judicio, & extra, regula contraria non obstante, fidem facere.

§.10. Et nihilominus illius transumpto manu publici Notarii Camera Apostolicæ subscripto ubique locorum tam in judicio, quam extra fidem adhiberi, ac si præfentes exhibitæ forent, & ostensæ.

Placet Motu proprio. M.

PIUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Revocatio quorumcumque Commissariorum ad quacumque onera Cameralia, aut alia Sedem, & Camera Apostolicam concernentia exigenda, destinatarum, (ad jus reddendum tamen exceptis) formæque in posterum servanda in hujusmodi deputandis Commissariis, seu Exactoribus.

PIUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

§.1. CUM sicut Nobis innotuit, tam super subsidii Triennalis, quateni Carnis, & spoliarum, ac confiscationum, & aliorum Camera Apostolicæ jurium, necnon etiam Gabellarum, vestigialium, dationum, & aliorum ab eadem Camera, & Sancta Sede Apostolica, seu illarum intuitu, pro tempore impositorum onerum exactio-

pravitare, aliisque rebus, & negotiis publicis, aut alias Camera, & Sedem Apostolicas prædictas, vel aliquod illarum interesse, saltem aliqua ex parte, tangentibus vel concernentibus, multi ac diversi Commissarii a Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, ipsiusque Sedis etiam de latere Legatis, ac provinciarum Civitatum etiam Almae Urbis Gubernatoribus, & etiam a nostro, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, Camera Apostolica Clericis, Thesaurario, Præfidentibus dictæ Camera spoliarum, & aliorum Jurium ipsius Camera collectore generale, depositario præfate Annonæ, reddituum dictæ Camera conductoribus, & appaltatoribus, aliisque personis ad id forsan facultatem habentibus, partim ad vitam, partim ad beneplacitum, & partim ad aliud etiam forsan perpetuum tempus, ac alias diversimode in nostro Statu, & Dominio Ecclesiastico, ac alibi passim deputati existant, & reperiuntur.

§.2. Et ex hujusmodi Commissariarum deputationibus, qui munera sibi iniuncta acerbius, quam par sit exercendo, & etiam proprio commodo, & peculiari lucro, præter, & ultra modum inhiare dicuntur, multa, & gravia, varique damna, iniuria, vexationes, extorsiones, & gravamina Provincialibus, & aliis subditis nostris, aliisque personis quotidie inferri audiantur, eorumque Provincialium, & subditorum ac aliarum personarum hujusmodi oneri atque labori succumbentium, ad Nos uti piam patrem assidue, dictim clamantium, & recurrentium voces, querelæ nostris in dies auribus resonare non cessent.

§.3. Nos quorum intentionis ac mentis semper fuit, & est, ut probi, & sinceri quinque, & timorata, illibataque conscientia homines ad hujusmodi Commissariatuum officia destinarentur, & destinarentur, ipsique Commissarii subditos nostros, & quoscumque alios cum ea, qua fieri potest, lenitate, clementia, benignitate, & benevolentia tractent, atque prosequantur, & nihil ab eis præter juris, & æquitatis debitum exigant, vel extorqueant, & Sanctæ piæque Matris Ecclesiæ jugum suave, & onus leve sentiant, memores quoque quod improbos Officiales Princeps quantumlibet bonus, & integer male audire consuevit. Volentes probitate, & integritate præditos viros ad hujusmodi munera deinceps deputare, & propterea in præmissis pro nostri Pastoralis Officii debito opportune provideri.

§.4. Motu simili, & ex certa scientia, maturaque animi nostri deliberatione, ac de Apostolica potestatis plenitudine, tenore præsentium, omnes, & singulos ac quoscumque Commissarios quovis nomine nuncupatos, tam super subsidii Triennalis, quateni Carnis, & spoliarum ac confiscationum, & aliorum Camera Apostolicæ Jurium, necnon etiam gabellarum, vestigialium, dationum, & aliorum quorumcumque ab eadem Camera, & dicta Sede Apostolica

Hinc molestie multæ, & damna inferrentur subditis.

Cui malo opportuno consulere volens Pius.

Quoscumque Commissarios hujusmodi deputarios de præterito factis irritari, & cassari.

stolica, seu alias illarum intuitu nunc, & pro tempore impostorum onerum exactio- bus, quam etiam super viarum, pontium, portarum, transituum, passagiorum, aqueductuum, & murorum reparatione, & mantentione, ac Civitatum, Terrarum, Oppidorum, arcium, Castrorum, & quorumvis aliorum locorum nostri Status Ecclesiastici fabrica, & fortificatione, necnon super fraudibus annonae, & usuraria pravitate, aliisque omnibus, & singulis, ac quibuscumque rebus, & negotiis publicis, aut alias Camerae, & Sedem praedictas vel aliquod earum interesse quomodolibet tangentibus, vel concernentibus (exceptis tamen Commissariis ad reddendum jus, & ad justitiae cognitionem, & executionem deputatis, qui tamen non possint, nec debeant nisi unum scutum ad plus pro quolibet die recipere) tam a quibuscumque Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris quam alias a Sede, & Camera praedictis, ipsiusque Sedis etiam de latere Legatis, Gubernatoribus, Camerario, Cameraeque Apostolicae Praesidentibus, & Clericis, Thesaurario, Collectore spoliarum, & Jurium ejusdem Camerae depositario, Praefecto Annonae, conductoribus, & appaltatoribus praefatis, ac quibuscumque aliis personis quavis dignitate fulgentibus, & fungentibus nomine Sedis, vel Camerae praedictarum, & alias quomodolibet in universo nostro Statu Ecclesiastico praefato ac alibi ubilibet, tam ad vitam, quam ad beneplacitum, & quodvis aliud etiam perpetuum tempus, necnon tam per Apostolicas etiam in forma Brevis, aut sub plumbo expeditas, quam patentes & etiam Camerales, ac Sacri Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Collegii, & quascumque alias literas, vel etiam per publica instrumenta, ac alias quomodocumque, & qualitercumque haestenus deputatos, destinatos, & etiam transmissos, ac illorum deputationes & c. hujusmodi sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis ac irritantibus, & aliis etiam vim stipulati, & jurati contractus inducentibus, ac etiam cum expressione quod revocari, & c. non possint etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & de dictorum Cardinalium consensu, ac alias quomodolibet factas, necnon literas, & instrumenta desuper, ut praemittitur, ac alias quomodolibet confectas, Motusque proprios, & supplicationes desuper etiam dictorum Nostrorum Praedecessorum manibus signatos, & signatas, ac in eis contenta quaecumque illarum, & illorum omnium tenores ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus, pro plene, & sufficienter expressis ac insertis habentes, etiam si illae, & illa ex quavis causa legitima, etiam onerosa emanaverint, Apostolica auctoritate ex nunc perpetuo revocamus, cassamus, irritamus, annullamus, & abolemus, ac ex nunc revocatos & c. revocatas-

que, & c. ac revocata & c. fore, & esse, nulliusque roboris vel momenti seu auctoritatis amplius existere decernimus, & declaramus.

§.5. Et nihilominus, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus nulli similes, vel dissimiles Commissarii, nisi per speciales, & expressas nostras & eorundem successorum in forma Brevis expeditas, aut Camerae Apostolicae patentes literas, quae si manu dilecti filii moderni vel pro tempore existentis Praesidentis Camerae praedictae signata fuerint, nostris mandato & intentione emanasse intelliguntur deputari & destinari possint, ac aliter deputati, & transmissi eo ipso a Nobis revocati sint, & esse censentur, perpetuo statuiamus, & ordinamus.

§.6. Districtius inhibentes eisdem Camerario, Praesidentibus, & Clericis, necnon Legatis, & aliis omnibus supranominatis, & quibuscumque aliis personis cujuscumque dignitatis & c. existentibus, & quacumque auctoritate fungentibus, ne ex nunc in posterum ullos hujusmodi Commissarios nisi de expressis ordine, & mandato ac certa scientia nostris, & dictorum Successorum nostrorum, ac alias, ut praefertur, deputare, destinare, vel transmittere audeant, seu praesumant.

§.7. Decernentes quascumque Commissariorum hujusmodi deputationes & c. alias quam ut praefertur deinceps pro tempore factas, nullas, & inanes existere ac fore, & pro infectis omnino haberi. Sicque in praemissis omnibus, & singulis ab omnibus censeferi, ac ita per praefatos, & quoscumque alios Judices & c. sublata & c. judicari & c. debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his & c. contigerit attentari.

§.8. Mandantes nihilominus Camerario, Praesidentibus, Clericis, Legatis, & aliis quibuscumque supra dictis, ceterisque ad quos spectat, & pertinet, ac spectabit, & pertinebit, quatenus praesentem nostrum Motum proprium perpetuo observent, & observari faciant inviolabiliter, & ad unguem, Contradictores & c. compescendo, invocato etiam seu adhibito auxilio brachii secularis.

§.9. Et nihilominus omnes, & singulas Communitates, & Universitates, ac alios quoscumque Civitatum, Castrorum, Terrarum, Oppidorum, Villarum, & locorum Nobis, & Sanctae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subsectorum habitatores, & incolas, necnon illorum Rectores, Praefectos, Potestates, Officiales, & negotiorum gestores, aliosque illorum deputatos, & deputandos, ceterosque ad quos spectat, & spectabit, in Domino hortamur, & paterne monemus eisque sub indignationis nostrae, & pecuniariae, aliisque Nobis, & pro tempore existenti Romano Pontifici benevolens poenis arbitrio nostro, & illius declarandis, & exigendis, praecipimus, & mandamus, ut omnia, & singula onera, impositiones, & alia quaecumque jura Camerae Nobis, & pro tempore existenti Romano Pontifici, ac

De cetero eos per Breve Pontificium, seu per Literas Patentes Camerae ejusdem deputari jubet.

Eos autem abque scientia Pontificis destinari vetat.

Electiones factas irritat.

Præsentem Constitutionem praecipit observari.

Vassallos R. E. ad perfolvenda onera Camerae adhortatur.

Sedi Apostolicae quomodolibet pro tempore debita absque ulla mora, & contradictione loco, & tempore debitis integre persolvant realiter, & cum effectu, nec se pretextu praesentis nostrae Constitutionis a faciendae solutione hujusmodi excusent, aut difficile reddant, ne alias desuper opportuna remedia adhibere cogamur.

Obstantibus derogat.

§.10. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, provincialibusque, synodalibus, & municipalibus, necnon juramento & c. roboratis statutis & c. etiam Camerae Apostolicae & c. privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis & c. sub quibuscumque tenoribus & c. etiam Motu proprio & c. ac consistorialiter & c. & alias in contrarium quomodolibet concessis & c. ac concedendis & c. Quibus omnibus etiam si de illis & c. eorum tenores & c. latissime hac vice derogamus. Ceterisque contrariis quibuscumque cum clausulis opportunitis.

Præsentium sola signatura sufficit.

§.11. Volumus autem praesentis nostri Motus proprii solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere in iudicio, & extra, regula contraria non obstante. Et nihilominus literas desuper etiam per Breve nostrum simul vel ad partem expediri posse latissime extenden.

29. Maii 1567. An. II.

Placet Motu proprio M. Die vigesima nona Maii 1567. admissa, & registrata fuit haec cedula Motus proprii libri primo signaturarum SS. D. N. D. Papae apud me infrascriptum Camerae Apostolicae. Notarium folio Quinto ex decreto Illustrissimi, & Reverendissimi Domini mei Vitellotii Cardinalis Camerarii.

Andreas Martini.

LVIII.

Confirmatio, & nova concessio plurimorum indultorum, pro Ordinibus Fratrum, & Monialium Mendicantium. Et declaratio, atque extensio Concilii Tridentini circa ea. Et communicatio eorundem indultorum, cum aliis Ordinibus regularibus. Necnon & iurisdictio Conservatorum.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus Constitutionis

ET si Mendicantium Ordines, qui sedulum in vinea Domini quotidie exhibere non cessant famulatum, summo semper studio, etiam dum in minoribus essemus, amplexi sumus, ad summi tamen Apostolatus apicem, meritis licet imparibus, divina favente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eos propensiori caritate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro suis sanctis studiis, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cujus continue

pacem, & dignitatem Ordines ipsi fortiter tutati sunt, tam spiritualia, quam temporalia subsidia, ornamentaque acceperint, & accipiant, quibus & sancta sua Officia, ac vitam suam regularem facilius, atque expeditius exequi, & transigere possint, & ceterae religiosae personae, Ordinesque alii, exemplo ipsorum promptiores, alacrioresque ad sua Officia persolvenda reddantur.

§.1. Hinc est quod Nos attendentes plebrosque ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis qui eisdem Ordines praecipue tamquam fructiferos in agro Domini palmites, & colere, & adjuvare deberent, non solum id exequi negligere, verum etiam Concilii Tridentini decretis in pravam sensum retortis, eos, & eorum quemlibet variis afficere incommodis, & perturbationibus, eorumque privilegiis non modicum asserere gravamen conantur.

Episcoporum molestiae erga Mendicantes hic referuntur.

1. Quidam enim Episcopi, ut accipimus, nolunt admittere quosdam regulares ad praedicationem, etiam in suis Ecclesiis faciendam, quamvis de eorum habilitate ad hujusmodi opus exercendum, habeant bonum testimonium a suis superioribus. Alii vero volunt, ut nedum semel, sed etiam pluries in anno, coram ipsis, vel eorum Vicariis praedicatorum praesententur, ac pro licentia praedicationis, quam non nisi in scriptis dare volunt, aliquid quandoque exigant. Alii etiam Episcopi maximam regularibus injuriam irrogare videntur, dum praeter ordinem, & veterem consuetudinem, absque ulla ratione quosdam rejiciunt, & quosdam, pro eorum libito admittunt ad praedicationem hujusmodi habendam in locis suis. Dico-

Hae prima molestiae declaratur infra num. 1.

2. Quorundam etiam locorum Ordinarii, quosdam religiosos probos viros, & idoneos, etiam a suis Superioribus approbatos, ad confessiones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non solum singulis annis, sed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eisdem Confessores sibi praesentari, in aliquibus vero oppidis, tam Episcopi seu eorum Vicarii, quam presbyteri Curati, nolunt ut fratres mendicantes vocati ad audiendas confessiones infirmorum, maxime si infirmitas est gravis, aut etiam sanorum, in privatis illorum domibus; vel alibi praeterquam in suis Ecclesiis, aut Monasteriis possint accedere.

Hae secunda declaratur infra num. 2.

3. Nonnulli etiam audent Confessores Monialium, qui pleno jure subsunt regularibus, examinare, cum tamen id minime per Concilium decernatur, sicut, & de fratribus, qui sunt audituri confessiones aliorum fratrum.

Hae tertia declaratur infra num. 3.

4. Quidam etiam in aliquibus partibus nituntur asserere seu facere, ne quisquam infra annum possit sacram Eucharistiam in Ecclesiis Mendicantium recipere, neque etiam Moniales tertiarias nuncupatas suorum Ordinum, ut aliqui asserunt, in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate quoad seculares dumtaxat, juxta privilegia Summorum Pontificum Praedecesso-

Hae quarta declaratur infra num. 4.

Hac quinta declaratur infra num.5.

Et hęc declaratur num.6.

Et hęc declaratur num.7.

Et ista declaratur num.8.

Et ista declaratur num.9.

Et ista declaratur num.10.

Et ista n.11.

Et ista n.12.

Et ista n.13.

forum nostrorum eisdem Ordinibus concessa, id observari debeat.

5. Alii vero Episcopi, seu eorum Vicarii audent ad eorum libitum dare licentiam quibuscumque, quæcumque Monasteria Monialium, etiam S. Clara ingrediendi, etiam si regularium curæ subdita sunt.

6. Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante professionem earum volunt eas extrahere a Monasteriis, & per longum tempus alibi detinere, ipsasque puellas, seu novitias de plerisque rebus interrogant, neque necessariis, neque in decreto Concilii Tridentini desuper contentis, ex quibus non modica potest oriri occasio scandalii.

7. Alii vero plerique noluerunt quosdam regulares aliarum Diocesium sacris Ordinibus initiare, ac etiam a suis Ordinis Prælati approbatos admittere nolunt.

8. Aliqui vero singulis Dominicis diebus in suos Parochianos ad sonum campanæ excommunicationem promulgant, ut non possint interesse missis, concionibus, & divinis Officiis, nisi in propria Parochia. Alii vero in aliquibus partibus in eorum Ecclesiis conciones sacre Scripturæ, & sermones, pro mortuis haberi nolunt, & si aliquid ipsis relictum fuerit, ut ab ipsis Missæ dicantur, vel alia Officia pro mortuis celebrentur, ipsi sibi ea usurpant, dicentes quod ipsi ea exequi non possunt, quia ipsi sunt Pastores. Alii vero sub excommunicationis lætæ sententiæ, & exilii per decennium a Diocesi, poena inhiuerunt, ne Missæ in eorum Ecclesiis celebrentur in diebus festivis, antequam rector Parochialis Eccl. celebraverit. Alii etiam nolunt, ut dum prædicatio in Ecclesia Cathedrali habetur, alibi prædicetur.

9. Ac insuper in quibusdam omnem Ordinem, & quietem perturbant, dum controversias jamdiu sopitas, & extinctas super præcedentia excitarunt, & ubi nullæ erant pepererunt, dum pro arbitrio, & voluntate eorum hos illis præferre noluerunt.

10. Quidam etiam Episcopi volunt regulares a cura animarum excludi, & illam solis presbyteris secularibus committi.

11. Quidam vero quartam funeralium extendere volunt etiam ad missas, legata, & alia quæcumque, quæ domibus regularium relinquuntur.

12. Alii autem volunt quartam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam, quæ pro victu fratrum relinquuntur.

13. Aliqui etiam in quibusdam partibus, etiam volunt, ut non solum jus sepulture solvi consuetum, quod semper solvitur, neque denegatur, sed etiam omne illud, quod Ecclesiis Ordinum ad eorum libitum partes dant quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id totum curatis etiam de novo solvatur, instanter conantur, impediendo, ne aliter corpora defunctorum ad Monasteria fratrum deferantur, unde in hoc maxime tam partes, quam ipsos fratres gravari contingit.

14. Aliqui vero etiam ex locis Mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro Seminario decimas exigere, ac in casu renitentia etiam pignus exigunt. Alii autem præfatos Fratres, ac Moniales sub eorum cura degentes, subsidium regium persolvere cogunt, cum multa earumdem Monialium vix habeant pro earum victu, & vestitu necessaria vite.

15. Alii etiam in quibusdam partibus pauperes Mendicantes elemosynas petere prohibent pro eorum dumtaxat sustentatione, & si invenerint eos panem, vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collatum portantes, quandoque ab eis auferre minantur, afficientes gravi injuria, & contumelia. Nonnulli vero Episcopi, vel Capitula Canonicorum pauperes Mendicantes, tam Fratres, quam Moniales suorum Ordinum, tam de redditibus bonorum, si quæ habent, quam de possessionibus, vineis, agris, & aliis suis bonis quibuscumque, non solum largitione fidelium sibi concessis, sed etiam alias justis de causis ab eis acquisitis, ac pecuniis emptis, sibi decimas, ac primitias aliis respective solvere cogunt.

16. Alii autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos regulares, intra claustra delinquentes, vel de quorum delictis aliqua erat suspicio, non expectata suorum Superiorum censura. Alii vero Episcopi Monialium Monasteria ingredi, & illa ingrediendi licentias aliis concedere, & adversus illas processus formare ipsorum Ordinum superioribus irrequiritis, præsumunt. Aliqui etiam dominium temporale super Moniales habere prætendunt. Nonnulli vero frequentissime regulares citant, & jurisdictioni suæ subicere tentant, ac eorum Conventum occupant, ipsos expellendo, ac in ipsos jurisdictionem, vel potestatem exercent. Aliqui vero ipsos carceribus, absque causæ cognitione mancipant, ac manibus pedibusque laborant, ut regulares Mendicantes suæ ditioni subiciant, & usque adeo se intromiserunt in gubernatione Conventuum, & in correctionibus Fratrum, ut Provincialibus, & Generalibus nullus amplius videatur relictus locus, aut ulla jurisdictio.

17. Aliqui autem, Conventuum Priores, & Guardianos rationes, & computa facere cum Syndicis Conventuum hujusmodi prohibent.

18. Fratres quoque qui ad Episcopos hujusmodi recursum habent, a Prioribus, & Guardianis præfatis castigari, & puniri interdicit. Inhibent quoque Superioribus Ordinum, ne faciant processus contra fratres, ac in ipsos imperium, & brachium, sæculare exercent.

19. Alii vero ipsos extra claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosque sic præmanere permittunt, eosque etiam invitis suis Superioribus detinent.

20. Aliqui vero bonorum ipsorum fratrum tamquam ad eos, si extra claustra defuncti fuerint, spectantium possessionem occupare præsumunt, & ad habitum religionis reversus sua bona consignare nolunt.

Et ista n.15.

Hęc 16. declaratur infra num.16.

Hęc 17. declaratur infra num.17.

Hęc 18. declaratur infra num.18.

Et ista n.19.

Et ista n.20.

Et ista n.22.

Et ista n.23.

Et ista n.24.

Et ista n.25.

Et ista n.26.

Hic ideo Pontifex dicitur hęc suam impositionem.

Declaratio prima molestiæ de qua supra num.1. In hoc extat alia declaratio infra in alia Bulla hęc subsequenter annexa.

Declaratio 2. molestiæ de qua supra num.2.

21. Ac etiam uniones a Sede prædicta, aut alias rite factas de beneficiis Ecclesiasticis impediunt, & sibi relaxari debere volunt, & contradictores excommunicationis gladio feriunt.

22. Alii vero regulares campanas diebus festivis pulsare, vel eodem tempore, quo ipsi celebrant, Missas celebrare nolunt.

23. Aliqui etiam pro licentia danda adificandi quamdam domum regularem, triginta, vel quadraginta ducatos exigere non erubescunt.

24. Alii vero eos mortuorum corpora affociare, alii autem illos cum Parochosimilia munera subire non permittunt, nisi major Canonicorum pars intervenerit.

25. Alii vero mortuorum officia in regularium Ecclesiis peragi nolunt, nisi cum ipsorum præsentia, & ipsorum Moniales, vel alias personas, etiam si in earum funere Parochus intervenire non deberet, sepelire prohibent, nisi ipsi Parochus prius certum quid solutum fuerit, & si aliquem ipsi sciverint in regularium Ecclesiis sepulturam elegerit, eum, ut dicitur, non ante ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam delatum. inibique officium peractum fuerit.

26. Postremo vero testamenta sine presbyterorum præsentia fieri prohibent, & si quid ipsis regularibus relictum fuerit, id afferentes contra Concilii Tridentini Canones esse, revocare omnino procurant.

§.2. Ac propterea volentes præmissis, ac aliis similibus excessibus, & gravaminibus, ex nostri pastoralis officii debito providere, attendentes etiam illos qui onus dei, & æstus, tam in prædicationibus, quam in ceteris spiritualibus muneribus quotidie sustinent, nisi etiam aliquantisper subleventur, facile fore, ut oppressi a suis officiis omnino desistant, ne in posterum eis aliquid inferatur gravamen, Concilii Tridentini hujusmodi decreta, quorum falsa, seu minus vera intelligentia præmissa irperserunt, quorumque declaratio non nisi ad Nos spectat, modo, & forma infra scriptis declaranda censuimus.

1. Nos igitur Motu proprio, non ad alicujus instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine declaramus Canonem sessionis 24. c.4. per quem omnibus regularibus, etiam in suorum Ordinum Ecclesiis contradicente Episcopo prædicationis officium interdicitur, Mendicantium Ordinum fratres hujusmodi, quando a suis Generalibus, vel eorum Ministris Provincialibus, ad id deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere posse, immo volumus, quod in suis Ecclesiis, quando eis placuerit, licite, & absque ullo impedimento, vel contradictione, etiam Episcopi, nisi ipse prædicaverit, prædicare possint.

2. Quod vero in sessione 23. cap.15. circa confessiones a regularibus non audiendas statuitur, hoc etiam dictorum Ordinum Fratres, a præfatis suis Generalibus, vel Mi-

nistris Provincialibus, ad audiendas confessiones utriusque sexus Christianifidelium approbato, ut præmittitur, minime comprehendat, itaut a confessionibus audiendis, tam intra eorum Ecclesias, ac domos, quam extra minime prohibeantur super hoc literas sel. record. Pauli Papæ Quarti, etiam Prædecessoris nostri, concedentes eisdem Fratribus Mendicantibus regularis observantiæ posse confessiones secularium personarum, etiam infirmarum, etiam extra domos, & Monasteria sua, & ubilibet audire, approbando, & de novo concedendo. Statuimus etiam quod ille qui semel in una Diocesi admittitur per Episcopum fuerit, semper in eadem Diocesi habeatur pro admisso, nec amplius examinari, vel præsentari in dicta Diocesi debeat, tam quoad prædicationes faciendas, quam quoad confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi, vel recipi debeat.

3. Confessores vero Monialium, quæ degunt sub cura regularium ab Ordinario examinari nolumus, quemadmodum neque etiam fratres si debeant audire confessiones aliorum fratrum examinari debent. Lectores insuper ex eisdem fratribus, & in Theologia graduati, qui cum licentia suorum Superiorum ad gradum admitti fuerint, cum de ipsorum doctrina ambigendum non sit, tam confessiones audituri, quam prædicationis munus subituri, ab Episcopis minime examinentur.

4. Ipsiq. Christianifideles Sacramentum Eucharistiæ (Resurrectionis Dominicae festivitatis, dumtaxat excepta) sumere, eisque illud fratres hujusmodi administrari valeant, nec ad illud faciendum per locorum Ordinarios, aut Ecclesiarum Rectores præfatos, seu alios quoscumque (illorum licentia minime requisita) etiam sub censuris Ecclesiasticis, & aliis poenis, cogi, vel compelli possint, seu debeant, etiam decernimus, & declaramus. Et licet in sessione 25. cap. 12. caveatur, quod censura, & interdicta Ecclesiastica, etiam a locorum Ordinariis promulgata mandante Episcopo, a regularibus in eorum Ecclesiis publicari debeant, tamen si tempore celebrationis alicujus ex festis Sanctorum, Ordinum eorumdem, ac aliis festivitibus juxta eorumdem Ordinum privilegia Apostolica, interdictum hujusmodi emanaverint, illud in præfatis festivitibus, & earum octavis suspendimus.

5. Cum inhonestum sit, quemlibet in alienam messem falcem iniicere, cumq. Monialium Monasteria nonnisi de Episcopi, vel Superioris licentia, & in casibus necessariis, aliquis ingredi præsumat in sess.25. cap.5. prohibetur, hoc tantum in illis Monasteriis locum habere volumus, quæ Ordinariis ipsis pleno jure subsunt, in quibus, in casibus necessariis ipsi dare licentiam possint, & non in aliis monasteriis. Ita ut præfatis Monasteriis, quæ Ordinariis ipsis pleno jure non subsunt, ipsi Ordinarii illa ingredi non possint, prout in regulis earum, seu de jure statuitur, & eis aliquos processus

Declaratio 3. molestiæ de qua supra n.3.

Declaratio 4. molestiæ de qua supra n.4.

Declaratio 5. molestiæ de qua supra n.5.